

a co ho nutí naslouchat pozorněji než všem utahaninám a premiérám, jež se mu vnucovaly jako současné produkty.

Nový člověk a nové umění. A hudba svým dokonalým nervovým materiálem může dokonale vyplnit nového člověka, vyjdeme-li od principu, že:

každému nervu odpovídá tón a každé hmotné soustavě tónový komplex.

(Fronta, duben 1927)

Mira Holzbachová: TANEC

Tanec je syntézou dynamických a fyziologických funkcí, je asociací všech funkcí pohybových: sportu, práce, všedních pohybů apod., je prazážitkem životní radosti a lidských zkušeností.

Biomechanické užití standardních výrazů.

Tvoření taneční spočívá na intenzitě rytmických zážitků z životního víru. Tanečník chápe pohyb jako funkční prvek dění, jehož svrchovaným velitelem je čas — rytmus. Vylučuje jakoukoliv myšlenkovou programovost.

Tanec je proměna intuitivních silosměrníc, podmíněných rytmicko kinetickými impulsy. V žádném případě není uměním dekorativním, ornamentálním.

Taneční nejsou řady pohybových obrazů, ilustrací a studií, neboť na místě syntetického, spontánního výrazu dostáváme tu rozbor pohybu: prohloubané, těžce vydobyté vzorce, které nakonec strnou v živé obrazy — bez života. Je to vzdalování se tanci a jeho svébytnosti.

Svébytnost tance měří se sebeurčením osobnosti. Kdo tvoří, nepracuje podle předloh, je vynálezcem sám.

Tempo moderního života žádá rychlý a silný zážitek, silný a rychle mizící vjem.

Větu v jednom slově!

Silný okamžik!

Zkratka!

Neživotnější výraz života!

Míjivé, snadno zapomenutelné, ale vždy znova krásné ubíhající pásmo filmu!

Okamžik — postřeh.

Okamžik — vjem. Napětí, uvolnění, hra svalů, vypjetí, zdolání — rodící se z věčného rytmu, živého těla. Toť prvky čistého tanečního tvoření.

Tanci přísluší jen inspirace ryze taneční. Ne-třeba myšlenkových nebo literárních ani hudebních náplní. Tančící tělo mluví k nám svou vlastní řečí, řečí taneční.

Tanci je především třeba tanečnosti. Čistoty práce!

(Fronta, duben 1927)

Jiří Voskovec:

ŽELVA, O KTERÉ SE NIKDO NEZMIŇUJE

Smrtné
křeče?

1. Strašně mnoho se dnes hovoří o umění. Býváme tím často znepokojeni a považujeme to teoretizování za smrtné křeče. V tomto zmatku je však třeba usuzovat prostě: mluví-li se neustále o umění, musí patrně někde existovat. K hledání pak nestačí rozšlapávat staré vtipy. Jedním z těchto poněkud opotřebovaných vtipů je heslo *umění přestane být uměním*. Roku 1921 to byl jistě duchaplný paradox, který znamenitě vyjadřoval nutnost odestetizování umění; činí-li se však z něj fundamentální zákon „nové kultury“, zní to přinejmenším prostoduše.

Stephenson
a kůň

2. Když Stephenson vynalezl lokomotivu, neprohlásil nikdo, že *kůň přestane být koněm*. Byl nahrazen parním strojem, ale nikdo mu nevzal a nemůže vzít jeho „koňství“. Není senzační novinkou, že podstata věcí se nedá měnit. Umění zůstane uměním, i kdyby mělo být nahrazeno něčím jiným: pak prostě přestane existovat, ale jeho mrtvola bude poctivou mrtvolou umění.

Není
lokomotivy

3. Hlavní však je, že se dosud neobjevil Stephenson umění. Zdá se, že přes vážnou krizi, kterou umění prochází, nemá dosud nejmenší